

FUNKJONOWANIE GMINNEGO ZESPOŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

1. Kompetencje i zadania Gminy Oława jako organu administracji samorządowej w zakresie ochrony ludności oraz zarządzania kryzysowego.

Obrona cywilna powstała w celu ochrony ludności przed skutkami działań zbrojnych. Cel ten został zawarty w art. 137 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej /Jednolity tekst – Dz. U. nr 241 z 2004 roku poz. 2416 z późn. zm./, stanowiący, iż ma ona na celu: ochronę ludności i ich mienia, zakładów pracy i urzędów użyteczności publicznej, dóbr kultury, ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny i w czasie pokoju oraz współdziałania w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków.

System obrony cywilnej tworzą władze wszystkich poziomów zarządzania, poczynając od szczebla gminnego, a kończąc na centralnym oraz różne instytucje sektora publicznego i prywatnego, w tym organizacje pozarządowe i pożytku publicznego oraz obywatele.

Centralnym organem administracji państwowej właściwym w sprawach obrony cywilnej jest Szef Obrony Cywilnej Kraju.

Terenowymi organami obrony cywilnej są: wojewodowie, starostowie, wójtowie lub burmistrzowie /prezydenci/. Szefowie Obrony Cywilnej województw, powiatów i gmin mają w tym zakresie całkowitą samodzielność. Szef OC odpowiedzialny jest za tworzenie formalno – prawnych warunków funkcjonowania Obrony Cywilnej oraz za sprawowanie kontroli nad realizacją zadań. Wiodącą rolę w tym systemie odgrywają podstawowe jednostki samorządu terytorialnego.

Można powiedzieć, że to Obrona Cywilna odpowiada za zarządzanie kryzysowe w okresie wojny. Natomiast obowiązek, a także zasady działania organów władzy publicznej oraz zakres ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela w przypadku klęsk żywiołowych w okresie pokoju określa ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 roku o stanie klęski żywiołowej /Dz. U. Nr 62, poz. 558/.

Szefem Obrony Cywilnej na terenie Gminy jest Wójt. Do zakresu jego działania należy kierowanie oraz koordynowanie realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej przez instytucje, podmioty gospodarcze i inne jednostki organizacyjne oraz organizacje społeczne działające na terenie gminy, dotyczących w szczególności:

- planowania i kierowania formacjami obrony cywilnej,
- planowania i działania w zakresie realizacji zadań obrony cywilnej,
- przygotowania i zapewnienia działania elementów systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania,
- opracowania planu obrony cywilnej gminy oraz nadzór nad opracowaniem planów obrony cywilnej instytucji, podmiotów gospodarczych i innych jednostek organizacyjnych,
- organizacja i prowadzenie szkoleń FOC, a także ludności w zakresie powszechnej samoobrony,
- kierowanie przygotowaniem ewakuacji ludności oraz koordynowania tych działań,
- planowania świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony cywilnej.

W ostatnich latach struktury Obrony Cywilnej przechodzą etap transformacji polegający na odejściu od zadań czysto obronnych, a więc przygotowanych na czas kryzysu polityczno – militarnego grożącego konfliktem zbrojnym i przejęciu zadań przygotowujących do zagrożeń kryzysowych czasu pokoju.

2. Zespoły zarządzania kryzysowego.

Ludność od zarania dziejów ma do czynienia z sytuacjami kryzysowymi wywołanymi zdarzeniami losowymi.

Różnorodność zagrożeń czasu pokoju pomimo coraz doskonalszych systemów zabezpieczeń ciągle wzrasta, co więcej możemy tylko przypuszczać jak będą się rozwijały wraz z rozwojem cywilizacyjnym.

Zgodnie z ustawą o stanie klęski żywiołowej oraz ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym /Dz. U. Nr 89, poz. 590/ Zarządzeniem Nr 41/2008 Wójta Gminy Oława z dnia 20 marca 2008 roku w sprawie powołania i organizacji Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego Gminy Oława – powołany został Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego Gminy Oława /GZZK/. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego Gminy Oława działa w oparciu o Gminny Plan Reagowania Kryzysowego, opracowany w celu zapewnienia mieszkańcom Gminy podstawowych warunków ochrony przed niebezpieczeństwami związanymi z występowaniem klęsk żywiołowych oraz innych podobnych zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego /GZZK/ zwany dalej Zespołem tworzy się do pomocy Wójtowi Gminy w działaniach mających na celu zapobieganie skutkom żywiołowych oraz ich usuwanie.

W skład Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego wchodzi:

- 1/ Szef Zespołu, którym jest Wójt Gminy Oława,
- 2/ Zastępca Szefa Zespołu którym jest Zastępca Wójta Gminy Oława:
3. Członkowie Zespołu:
 - a/. Inspektor ds Obronnych i BHP,
 - b/. Komendant Gminny Ochotniczej Straży Pożarnej,
 - c/. Komendant Straży Gminnej,
 - d/. Pracownik ds. ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
 - e/. Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej,
 - f/. Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego,
 - g/. Kierownik Referatu Ogólnego i Spraw Obywatelskich,
 - h/. Kierownik Zakładu Wodociągów i Kanalizacji,
 - i/. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
 - j/. Dyrektor Gminnego Zespołu Oświaty,
 - k/. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Oławie,
 - l/. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej,
 - m/. Przedstawiciel Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Inspektorat w Oławie,
 - n/. Przedstawiciel Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oławie,
 - o/. Przedstawiciel Powiatowego Lekarza Weterynarii w Oławie,
 - p/. Przedstawiciel Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Oławie.
4. W skład Zespołu mogą wchodzić inne osoby zaproszone przez Szefa Zespołu w miarę potrzeb i w zależności od rodzaju zagrożenia o przedstawicieli jednostek organizacyjnych i instytucji nie wymienionych w pkt. 3.

Do zadań Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego należy:

1. Ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń.
2. Przygotowanie propozycji działań i przedstawianie Wójtowi wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w Gminnym Planie Reagowania Kryzysowego.
3. Przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami.
4. Opiniowanie Gminnego Planu Reagowania Kryzysowego.
5. Opiniowanie danych dla organów wyższego szczebla w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej.

Gminny Zespół działa na podstawie Rocznej Planu Pracy. Pracami Zespołu kieruje Szef Zespołu.

Do zadań Szefa Zespołu należy w szczególności:

- 1/ Ustalanie zmian w regulaminie;
- 2/ Zatwierdzenie opracowanego Gminnego Planu Reagowania Kryzysowego oraz załączników funkcjonalnych i procedur reagowania;
- 3/ Zatwierdzanie rocznego planu pracy Zespołu;
- 4/ Zwoływanie w trybie nadzwyczajnym posiedzeń Zespołu w związku z wystąpieniem symptomów lub stanu klęski żywiołowej oraz zdarzeń o znamionach klęski żywiołowej;
- 5/ Zapraszanie na posiedzenia osób nie będących członkami Zespołu;
- 6/ Osobiste przewodniczenie posiedzeniom Zespołu zwoływanym z trybie zwyczajnym i nadzwyczajnym;
- 7/ Wyznaczanie ze składu Zespołu koordynatora działań w przypadku wystąpienia symptomów lub klęski żywiołowej nieuwzględnionej w planie reagowania kryzysowego lub wystąpienia kilku zdarzeń jednocześnie;
- 8/ Podejmowanie decyzji i kierowanie działaniami lub wspieranie starosty siłami i środkami, gdy klęska wystąpiła na terenie więcej niż jednej gminy lub powiatu;
- 9/ Podpisywanie porozumień z Instytucjami biorącymi udział w likwidacji klęsk żywiołowych;
- 10/ Występowanie z wnioskami o pomoc sił i środków ze szczebla wyższego;
- 11/ Występowanie z wnioskiem w sprawie wprowadzenia stanu klęski żywiołowej oraz wydanie Obwieszczenia o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej;
- 12/ Kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy Oława;
- 13/ Wnioskowanie o użycie pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań;
- 14/ Zarządzanie, organizowanie i przeprowadzanie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia;
- 15/ Zatwierdzanie sprawozdań z posiedzeń;
- 16/ Zatwierdzanie rocznego raportu z prac Zespołu;
- 17/ Zapewnienie obsługi kancelaryjno – biurowej Zespołu;
- 18/ Dbłość o zapewnienie właściwego wyposażenia technicznego do pracy Zespołu;
- 19/ Przedstawienie planu finansowego Zespołu;
- 20/ Informowanie przedstawicieli mediów o przebiegu sytuacji kryzysowej.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w zależności od zaistniałej sytuacji uruchamia się w pełnym zakresie lub tylko w części, niezbędnej do skutecznego reagowania na określone zdarzenie. W celu zapobieżenia skutkom klęsk żywiołowych lub ich usunięcia, Zespół pracuje w fazach: zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy.

W fazie zapobiegania Zespół podejmuje działania, które redukują lub eliminują prawdopodobieństwo wystąpienia klęski żywiołowej albo w znacznym stopniu ograniczają jej skutki. Jest to najważniejsza faza w pracy Zespołu, ponieważ działania zapobiegawcze powinno się realizować we wszystkich fazach, jest to bowiem działalność ciągła. Tylko poprzez zapobieganie można przerwać błędne koło odbudowy, kolejnej odbudowy, za każdym powrotem kolejnego żywiołu np. powodzi. Chociaż zapobieganie może poprawić bezpieczeństwo to jednak całkowicie nie wyeliminuje ryzyka katastrofy. Dlatego konieczne jest przygotowanie się na wypadek wystąpienia nagłego zagrożenia, któremu nie udało się zapobiec. Na tym właśnie polega przygotowanie.

W fazie przygotowania Zespół podejmuje działania planistyczne dotyczące sposobów reagowania na czas wystąpienia klęski żywiołowej, a także działania mające na celu powiększenia zasobów sił i środków niezbędnych do efektywnego reagowania.

W fazie reagowania Zespół podejmuje działania polegające na dostarczeniu pomocy poszkodowanym, zahamowaniu rozwoju występujących zagrożeń oraz ograniczeniu strat zniszczeń.

W fazie odbudowy Zespół podejmuje działania mające na celu przywrócenia zdolności reagowania, odbudowę zapasów służb ratowniczych oraz odtworzenia kluczowej dla funkcjonowania państwa infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej, paliwowej, transportowej i dostarczenia wody.

Fazy reagowania i odbudowy realizowane są przez Zespół w pełnym składzie.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego Gminy Oława siedzibę swoją ma w budynku Gminy Oława Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 28 w II piętro pokoju numer 16 i czynne jest w godzinach pracy Urzędu a po godzinach pracy działa pod numerem tel. komórkowego: **516 085 641 lub 516 085 643**.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego posiada opracowany „Gminny Plan Reagowania Kryzysowego”, który zawiera między innymi:

- charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich występowania, w tym mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego;
- charakterystykę sił i środków, w tym stan rezerw państwowych oraz ocenę możliwości ich wykorzystania;
- analizę funkcjonowania administracji publicznej, jej skuteczność i możliwości wykorzystania w sytuacjach kryzysowych;
- przewidywane warianty działań w sytuacjach kryzysowych;
- wskazanie trybu aktualizacji planu oraz poszczególnych załączników funkcjonalnych.

Zespół jest jednym z podmiotów realizujących zarządzanie kryzysowe, które oznacza uruchomienie – przygotowanego w ramach planowania Obrony Cywilnej – natychmiastowego reagowania struktur Gminy Oława w sytuacjach noszących znamiona kryzysu i w stanach nadzwyczajnych.